

Borgerrådgiveren
Vester Voldgade 2A
1552 København V

Dato: 25. juni 2008

Sagsnr.: 2008-31485
Dok.nr.: 2008-331670

Genoptælling af magtanvendelser 2007 og opfølgning på Svanehuset

Borgerrådgiveren har oplyst i brev af 22. april 2008 til Socialforvaltningen, at der – efter modtagelse af Socialforvaltningens redegørelse - ikke foretages videre vedrørende overvejelser omkring iværksættelse af en egen driftsundersøgelse om forholdene på institutionen Svanehuset.

Socialforvaltningen følger hermed op på Borgerrådgiverens afsluttende brev af 22. april 2008 samt orienterer om efterfølgende forhold på institutionen Svanehuset.

Genoptælling af indberetninger om magtanvendelse 2007

Socialforvaltningen har i sin redegørelse om Svanehuset af 14. april 2008 orienteret Borgerrådgiveren om, at der på grund af uoverensstemmelser i registreringspraksis, herunder mangelfuld indtastning af data i regneark samt manglende systematiske arbejdsrutiner, vil blive gennemført en fornyet optælling af samtlige modtagne indberetninger for 2007 på handicapområdet. Det er tillige oplyst, at der ikke er belæg for at konstatere manglende indberetninger fra tilbuddene.

Forvaltningen har i samme brev tilkendegivet, at Borgerrådgiveren vil blive orienteret om resultatet af genoptællingen.

Forvaltningen har efterfølgende besluttet at udvide genoptællingen for 2007 til at vedrøre både handicap-, børne- og psykiatriområdet.

Socialudvalget har den 28. maj 2008 taget orienteringen om genoptællingen af indberettede magtanvendelser for 2007 til efterretning. Notat af 8. maj 2008 til Socialudvalget om resultatet af genoptællingen, herunder også om opstramningen af procedurerne for indberetninger om magtanvendelse, fremsendes hermed til Borgerrådgiverens orientering.

Kassation af indberetninger om magtanvendelser på børnehandskapsområdet 2005 og delvist i 2006

Socialforvaltningen oplyste i sin redegørelse af 14. april 2006, at en fornyet optælling af antallet af indberettede magtanvendelser fra Svanehuset viste, at der var indberettet 57 magtanvendelser i 2006.

Direktionen

Bernstorffsgade 17, 3.
1592 København V.

Telefon
33 17 33 17

Direkte telefon
33 17 32 02

Telefax
33 17 32 04

E-mail
Anette.Laigaard@sof.
kk.dk

www.kk.dk

Forvaltningen beklagede samtidig tidligere at have oplyst et tal på 3 for 2006.

Socialforvaltningen kan nu supplerende oplyse, at Socialudvalget i uge 25 er blevet orienteret om, at Socialforvaltningen i forbindelse med gennemgang af indberetninger om magtanvendelser er blevet opmærksom på, at indberetninger fra institutioner på børnehandicapområdet i 2005 og delvist i 2006 tilsyneladende ikke er blevet arkiveret i centralforvaltningen efter de gældende regler herom.

Forvaltningen har derfor rettet henvendelse til arkivet og samtlige kontorer i centralforvaltningen med anmodning om, at der alle steder eftersøges på hylder og andre opbevaringssteder om de nævnte indberetninger om magtanvendelser vedrørende børnehandicapområdet skulle være henlagt uden at arkivering er sket. Arkivet har meldt tilbage, at indberetningerne ikke findes i arkivet og eftersøgning i centralforvaltningens kontorer har også været uden resultat.

Socialforvaltningen er i forbindelse med behandling af anmodninger om magtanvendelse fra 2 tidligere ansatte i Svanehuset ligeledes blevet bekræftet i denne antagelse.

Forvaltningen har i forbindelse med behandling af de 2 anmodninger om aktindsigt for 2005-2007 kontaktet Svanehuset vedrørende de indberetninger, som institutionen har indsendt til centralforvaltningen i den periode, som anmodningerne om aktindsigt vedrører.

Svanehuset har meddelt, at de frem til efteråret 2006 havde en anden procedure for opbevaring af indberetningerne af magtanvendelser, idet de indsendte det originale skema til forvaltningen uden at opbevare en kopi heraf på bostedet. Det var således heller ikke muligt længere fra institutionen at fremskaffe kopi af de indberetninger, der lå forud for efteråret 2006.

Svanehuset var dog i besiddelse af en oversigt over indberetninger om magtanvendelse for den omtalte periode og denne oversigt blev herefter kontrolleret med de indberetninger for magtanvendelse, som centralforvaltningen havde liggende. Det kunne herefter konstateres, at der var indberetninger for 2005 og 2006, som centralforvaltningen ikke længere var i besiddelse af.

Forvaltningen har på den baggrund måtte konkludere, at indberetningerne – i de aktuelle sager henholdsvis 2 i den ene sag vedr. 2005-2006 og 4 i den anden sag vedr. 2006 – ved en meget beklagelig fejl må formodes at være kasseret i stedet for arkiveret efter reglerne herom. Det er således ikke længere muligt at rekonstruere indholdet af indberetningerne og dermed at give aktindsigt i dem.

Den skete fejl er i brevene til de to tidligere ansatte, der har anmodet om aktindsigt, beklaget meget.

Socialforvaltningen må derfor også nu konkludere, at Svanehuset har indberettet flere magtanvendelser i 2006 end de 57 som Socialforvaltningen har været i stand til at genoptælle for 2006. De 57 indberetninger er det antal, der aktuelt for 2006 ligger i dokumenteret form i centralforvaltningen.

Opstramning af procedure om indberetning og opbevaring af indberetninger om magtanvendelse

Som det fremgår ovenfor er Socialudvalget på udvalgsmødet den 28. maj 2008 orienteret om opstramningen af procedurene for indberetning og opbevaring af magtanvendelser, således at ovenstående fejl undgås i fremtiden. Der henvises til det vedlagte notat til udvalget af 8. maj 2008.

Orientering om andre forhold på institutionen Svanehuset

Forvaltningen er i forbindelse med undervisning om magtanvendelse på Svanehuset i maj måned 2008 blevet opmærksom på, at der er afdelinger på Svanehuset, hvor udgangsdøre fra afdelingerne er aflåste indefra.

Forvaltningen har bedt Svanehuset om at redegøre for dette forhold. Institutionen henviser i den forbindelse til, at dørene er låst ud fra mindsteindgrebsprincippet for børnene og ud fra et ønske fra medarbejdere og nogle forældre. Der er efter institutionens opfattelse tale om et mindsteindgreb, fordi det ellers vil betyde, at medarbejderne vil være nødt til at foretage konstante magtanvendelser i form af fastholdelse af barnet(børnene) mod deres vilje.

Der er i Svanehuset en dreng, der er trafiksikker og som selv kan færdes ude som inde – han har sin egen nøgle og er således ikke begrænset i sin færden. Andre børn med lignede evner og behov vil også kunne få nøgle.

Nogle af dørene med nøglecylinder på begge sider er etableret som et resultat af en klagesag.

Svanehuset oplyser videre, at tager man udgangspunkt i børnenes udviklingsmæssige alder, er der tale om børn på mellem 6 måneder og førskolealder. Havde andre børn, der naturligt er på dette udviklingstrin, gået i vuggestue og børnehave, spædbørnehjem, ville man have løst problemet med høje håndtag. Dette giver dog ingen mening her, idet flere af børnene er højere end andre børn på dette udviklingstrin. Der gives desuden udtryk for, at det let kunne betegnes som omsorgssvigt, hvis man ikke sikrer børnene mod at kunne gå ud i trafikken.

Der peges også på, at en 1:1 overvågning omkring børnene (nogle også om natten) for at sikre, at de ikke forlader institutionen uden opsyn, vil kunne opleves krænkende af barnet.

Forvaltningen skal i anledning af ovenstående oplyse, at der for tiden foregår drøftelser med institutionen omkring lovliggørelse af forholdene. Løsningen skal både opfylde forpligtelsen til omsorg og lovgivningens krav om, at den mindst indgribende løsning altid skal have første prioritet (mindsteindgrebsprincippet) og at indgrebet i den personlige frihed skal have en klar lovhjemmel (legalitetsprincippet) samtidig med, at der skal sikres børnene forsvarlige, sikre og trygge rammer. Borgerrådgiveren vil blive orienteret om løsningen.

Det kan videre oplyses, at forvaltningen for tiden overvejer at rette henvendelse til Velfærdsministeriet med henblik på behovet for en konkretisering af løsningsmuligheder omkring dilemmaerne omkring omsorgsforpligtelsen, mindsteindgrebsprincippet og legalitetsprincippet set i forhold til bl.a. sikring af børnenes sikkerhed og den generelle omsorgsforpligtelse m.v.

Venlig hilsen

Anette Laigaard